

קבץ תוף הנחל

דבורים נוראים ונפלאים, מעוררים מעירים ומחזקים, אשר מתוף הנחל נובע מקור הכמה נובעים,
להחיות נפש כל חי ומשם ישקו העדרים, להתחונק בעבודת הבורא בכל דרגה שיהיו נמצאים
בענינו מעלת למוד גמרא בקדושה - לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רי"ד
בענינו ישוב הדעת המביא לשמחה - לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י'

אשר נאמרו בשלחן הפהור של מרן מוהרא"ש שליט"א

ליל שבת ובסעודה שלישית של שבת קדש שבת פרישת צו - תשע"ב

ידבר ממעלת למוד גמרא, ומסיום מסכתות בתלמוד שמכאן טמאת הספקד מם, ויחוק על למוד
בחשה ובלילה בגשמיזת וברוחניות, ושעקר במולו בערב פסח. וידבר מענינו שמחה וישוב הדעת
התלויים זה בזה, וסוד התהבול בין קרבן תודה סתם לקרבן פסח שהוא גם בתודה.

יצא לאור
ערב שבת קדש פרישת צו - תשע"ג

על ידי תלמידי מתיבתא היכל הקדש
הסידר ברסלב
עיר הקדש ירושלים תוכב"א

מֵאמֶר

זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה

לִיל שַׁבַּת קִדְשׁ פְּרִשְׁת צוּ שַׁבַּת הַגְּדוּל ה'תשע"ב

בְּלִיל שַׁבַּת קִדְשׁ, בְּסַעֲוֵדָה רֵאשׁוּנָה דְּבַר מוֹתְרָא"ש נ"י דְּבוּרִים
נוֹרָאִים וְנַפְלָאִים מְאֹד, עַל פִּי דְּבָרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּלִקְוֵטֵי מוֹתְרָא"ן חֲלָק
א' סִימָן רִיד, הַמְדַבֵּר מִמַּעֲלַת לַמּוֹד תַּלְמוּד וְגְמָרָא, עֵינֵי שָׁם.

כַּח לַמּוֹד הַגְּמָרָא בְּקִדְשָׁה - שְׁמִבְטַל חֲסִמְיָה מַ"ם
פְּתַח וְאָמַר מוֹתְרָא"ש נ"י, רַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר: בְּדוֹרוֹת הֶרְאֵשׁוּנִים
בְּשָׁהִיּוֹ יוֹדְעִים יוֹם מִיתָתָם, חִיּוֹ עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה כֹּל הַיּוֹם וְלֹא חָיָה
שְׁלִיטָה לְהַבְעֵל דְּבַר עָלֵיהֶם.

וְעַבְשִׁיּוֹ מְצִינֵנוּ בְּנֵי אָדָם שְׁמַתּוֹ בְּאַמְצַע לַמּוֹדָם, דַּע, שְׂאֵם הַלְמוּד
בְּחָגוֹ, בְּוִדְאֵי אֵינִי לֹא שׁוּם בַּח, אֲבָל אִם אֵינִי הַלְמוּד כְּרֵאשׁוּי, בְּפִרְט
לַמּוֹד גְּמָרָא אִם אֵינִי הַלְמוּד כְּרֵאשׁוּי, אֲזִי הוּא מְקַבֵּל יוֹתֵר כַּח
מִחֲלָמוּד, כִּי תַלְמוּד בְּגִימְטְרִיא אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׂמָה לִילִית. עַל כֵּן יֵשׁ

בַּח בְּלִמּוּד הַתְּלִמּוּד אוֹ לְחִבְנֵי אֹתָהּ, אוֹ לְהַפְדָּה, חֵם וְשִׁלוּם; עַד
בְּאֵן לְשׁוֹן רַבְּנֵנוּ ז"ל.

עַל יְדֵי לִמּוּד גְּמָרָא – מְסַבֵּב תְּמִיד עִם אֲלָקוּת

וְהַסְבִּיר מִזְהָרָא"ש נ"י, כִּי הִנֵּה מַעֲלַת לִמּוּד גְּמָרָא וְתִלְמוּד אֵין
לְתָאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, כִּי הִיא כְּלוּלָה מִחֻבְלָה, וְעַל יְדֵהּ בְּאִים לְחִבִּיר
תְּקִדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִכָּל פְּרָטֵי תְּבָרִיאָתָהּ, שְׁתַּרְי תְּגְמָרָא מְגֻלָּה שְׁיִישׁ
אֲלָקוּת בְּכָל דּוּמָם צוּמָח חַי מְדַבֵּר שֶׁל תְּבָרִיאָתָהּ, וְכָל פְּרָט מְקַשֵּׁר אֶל
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכִי שְׁלוּמֵי גְּמָרָא מְמַשִּׁיף עַל עֲצָמוֹ שְׁמִירָה
מֵאַרְבָּעָה מְלָאכֵי הַמְּרַבֵּה הָעֲלִיּוֹנָה, וְכַמוּכָא בְּסֵפֶר תְּחִיִּים לְאַחֵי
שֶׁל הַפְּתוּר"ל מִפְּרָאג זי"ע גְּמָרָא רַאשֵׁי תְּבוּת גְּבָרִיאֵל מִיְכָאֵל
רְפָאֵל אֲזִירִיאֵל, כִּי עַל יְדֵי לִמּוּד גְּמָרָא, אָדָם מְסַבֵּב תְּמִיד עִם
אֲלָקוּת, וְכֵא לְחִבִּיר שְׁכָל תְּבָרִיאָה מְלָאָה מְאַלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְלִכֵּן הַסְמִיךְ מ"ם מְפַחֵד מְאֹד מִלְמוּד גְּמָרָא, כִּי לִמּוּד תִּלְמוּד מְבַטֵּל
אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, וְכַמוֹ שְׁמוֹנֶפֶר בְּדַבְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּתוֹרָה זוֹ, תִּלְמוּד
בְּגִימְטְרִיא תְּקַלְפָה לִילִי"ת, שְׁהִיא תְּנוּקְבָא שֶׁל הַסְמִיךְ מ"ם, כִּי עַל
יְדֵי לִמּוּד תִּלְמוּד מְבַטְלִים אֶת פָּחוּ.

הסמך מם מפקד מעריכת סיום מסכת

ולכן השם של הסמך מ"ם ראשי תבות סיום מסכת אין לעשות (עין גם בספר הקדוש עמרת ישועה לקומים לדברים, בשם הספרים הקדושים). כי הוא מפקד מאד מסיום מסכת של גמרא, כי הסיום מכתת ומבטל פחו לגמרי, שאלו הן אותיות "מסכת" פ"ת ס"מ, שמכתתים אותו על ידי למוד גמרא, ולכן עקר העצה להנצל מהתגרות הסמך מ"ם וכת דיליה, על ידי למוד הרבה גמרא ותלמוד, ולעשות הרבה סיומי מסכתות, כי על ידי זה ומשיך על עצמו שמירה עליונה מארבעה מלאכי המרפכה העליונה, וינצל מהיצר הרע וכת דיליה.

העם ההלכים בחשף ראו אור גדול

וזהו מה שאמרו חכמינו הקדושים (פנהדרין כד ע"א), על הפסוק (איכה ג, 1): "במחשבים הושבני" – 'זה תלמוד בבלי'. והרמז, שמי שפרגיש עצמו באלו יושב בתודף חשף, והחשף מסבב אותו מכל הצדדים, כי עובר עליו מה שעובר – עקר העצה ללמד הרבה תלמוד בבלי, כי התלמוד בבלי בלול מהפל, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (פנהדרין שם): מאי בבלי? בלולה במקרא בלולה במשנה בלולה בתלמוד,

והתלמוד יאיר את עיניו באור אלקותו! יתברך, עד שיצא מן החשך לאור גדול.

לא להחסיר יום אחד מבלי ללמוד דף גמרא

ואין לאדם להתחמק ולומר, שקשה לו ללמוד גמרא, מחמת שאינו מבין כל דבר על בוריו, כי כבר גלה לנו רבנו ז"ל סדר דרך הלימוד (שיחות הר"ן סימן עו), שאדם יתחיל מתחלת הש"ס, וילמד מסכת אחר מסכת, עד שיסיים את כל הש"ס, ואפלו אם אינו מבין כל דבר, אמר רבנו ז"ל: "רק האמירה לבד, לומר הדברים בסדר, וממילא יבין", כי מרבוי אמירה, לבסוף יפתח מוחו, ויזכה להבין, וכן אמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה יש ע"א): 'לעולם ליגרים איניש, ואף על גב דמשבח ואף על גב דלא ידע מאי קאמר, שגאמר (תהלים קיט, ב): "גִּרְסָה נִפְשִׁי לְתַאֲבָה" גִּרְסָה פְּתִיב'. ולכן אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ומתמיד מאד בלימוד גמרא ותלמוד, ואינו מחסיר יום בלי למוד דף גמרא, כי אז יאיר עליו אור גדול, ויזכה להכניע כל הקלפות ולבער רוח הטמאה, וימשיך על עצמו שמירה עליונה מאד, אשרי לו ואשרי חלקו.

מעלת למוד התורה בזריוות ובלילה

וקשר מותרא"ש נ"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע, בקשר נורא ונפלא מאד, כי חנה בתיב (ויקרא ו, ב): **צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העולה היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו.** ויש לומר, שבפסוק זה יש רמז גדול למעלת למוד תורה בלילה, ובפרט ללמוד גמרא ותלמוד, שפסוק זה מאד להציל מנגון אדם רשע, ומפחשבותיו הרעות (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ג), וכדאיתא פאן בפעל הטורים, **צו את אהרן, מה בתיב לעיל מיניה** (סוף פרשת ויקרא) **"לאשמה בה"**, לומר שיהיו זריון בתורה ובמצות – ששגגת תלמוד עולה זדון, עין שם, הרי זה ממש דברי רבנו ז"ל הנ"ל, שאם לומדים תלמוד בקדשה ובטהרה, אזי מבטלים כח הקלפה, אבל אם לא נותנים כח בקלפה, חס ושלום, שנהו "שגגת תלמוד עולה זדון", שאם שוגגין בתלמוד, ולא לומדים כראוי, אזי נותן כח בקלפה הנקרא לילי"ת, כי תלמוד עולה בגימטריא לילי"ת שהיא זדון, אבל אם לומדים בקדשה, אזי מבטלים כחה לגמרי, שנהו משה לאמר צו את סופי תבות למפרע תורה, שצוה אותם שיעסקו בתורה (פעל הטורים שם), כי אם עוסקים בתורה בזריוות גדולה, שנהו "צו", אין צו אלא לשון זרו

(כמו שפרש רש"י), תינו אפלו בנריוות ובדרדף אמירה בעלמא, בזה מבטלים פח הקלפה, וזוכים לקדשה עליונה.

הקרנות הם כמו התורה הקדושה

ונהו, זאת תורת העולה היא העולה, ואיתא בבעל הטורים, לומר על העוסק בתורת העולה, כאלו הקריב עולה, הקרנות נקראו "אשה" והתורה נקראת "אש", שנאמר (ירמיה כג, כט): "הלא פה דברי באש", ובתיב (דברים לג, ב): "מימינו אש דת למו", "דת למו" אותיות "תלמוד", עין שם. פי העוסק בתורה כאלו הקריב כל הקרנות בלם, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (מנחות קי ע"א): 'כל העוסק בתורה אינו צריך לא עולה ולא הטאת ולא מנחה ולא אשם'.

התורה שלומדים בלינה עולה אל השכינה הקדושה

ולכן מעלת התורה גדולה מאד, ובפרט מי שזוכה ללמוד תלמוד בלינה, שזהו היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלינה עד הבקר, פי בלינה, הזמן מכשר ביותר לעסק בתורה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (הגינה יב ע"ב) כל העוסק בתורה בלינה, חוט של חסד נמשך עליו ביום, ונפסק ברמב"ם (הלכות תלמוד תורה פרק ג' הלכה יג). וכן בשלחן ערוך (יורה דעה סימן רמו סעיף כג): 'מי שרוצה לזכות

בכתרה של תורה, יזחר בכל לילותיו ולא יאבד אפלו אחת מהן;
עין שם, ולכן "זאת תורת העולה", הינו למועד התורה שעולה אל
השכינה הנקראת "זאת" ופועל בה פעולות לטובה, היא העולה על
מוקדה על המזבח "כל הלילה עד הבקר", הינו התורה שלומדים
בלילה, שאז הזמן מסגל לזה ביותר, והתורה שלומדים בלילה עולה
אל השכינה הקדושה, ומורידה ממנה שפע רוחני ושפע גשמי (קדמי
מוהר"ן חלק א' סימן קנט), ועל ידי זה זוכה "ואש המזבח תוקד בו",
ש"אש השכינה מסבכת אותו כל היום, כי נמשך עליו חוט של חסד,
ונשמר על ידי מלאכי המרכבה, הנבראים בכח למועד גמרא.

טעם מתוך למנהג הסיימים בערב פסח

והנה מכל זה יבאר טעם מתוך, במה שנוהגים בכל תפוצות ישראל
לעשות סיום מסכת בערב פסח, כדי לפטר הבכורות מלהתענות, כי
בערב פסח כלם עוסקים בבעור ושרפת המין, ואז זמן בעור ובטול
הפסח"ך מ"ם ורוח הטמאה מן הארץ, וכמו שאומרים (בתפלת "יהי רצון"
שלפני שרפת המין): "ותבער פחות הטמאה ותקלפה, וכל אויביך (פס"ך
מ"ם) וכל שונאיך (פיל"ת), מהרה יפרתו וכו'", ולכן נוהגים לעשות אז
סיום מסכת דיקא, כי גם בסיום "מסכת", שהוא אותיות פ"ת ס"ב,
מכתתים כח הפסח"ך מ"ם, ומבטלים את פחו לגמרי, כי הוא מכריז

וְאוֹמֵר סִיּוּם מִסֶּכֶת אֵינִי לְעֵשׂוֹת, וְאַנְחֵנוּ מְכַרְיִים וְאוֹמְרִים לְחַפְדָּ: "סִיּוּם מִסֶּכֶת בֵּן לְעֵשׂוֹת", וְגַם עַל יְדֵי לְמוֹד תְּלֻמוּד, מְבַטְלִין כַּח הַנוֹקְבָא שֶׁל הַסֶּמֶךְ מִם, כִּי תְלֻמוּ"ד עוֹלָה בְּגִימְטְרִיא לִילִיָּת, נִמְצָא שְׁסִיּוּם מִסֶּכֶת הוּא בְּעוֹר וּבְטוֹל שֶׁל הַסֶּמֶךְ מִם וְנוֹקְבָא דִילִיָּה, שְׂפֻחַ עוֹסְקִים בְּיֹתֵר בְּעָרֵב פְּסַח.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִזְכְּנוּ לְלִמּוּד הַרְבֵּה גְּמֵרָא וְתְלֻמוּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּבְפֶרֶט בְּלִילָה, וְלִהְעֵבִיר אֶת רוּחַ הַטְּמֵאָה מִן הָאָרֶץ, וְעַל יְדֵי זֶה נִזְכָּה לְקַבֵּל פְּנֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, וְנִזְכָּה לְבָנִין בֵּית קְדֻשָּׁנוּ וְתַפְאֲרָתָנוּ, וְשֵׁם נִעְלָה וְנִרְאָה, וְנִקְרִיב שָׁם תְּמִידִים בְּסִדְרָן וּמוֹסָפִים בְּחֻלְקָתָם, וְנִזְכָּה לְהִקְרִיב אֶת קֶרְבֵּן הַפֶּסַח בְּמוֹעֵדוֹ, וְנֹאכַל שָׁם מִן הַזִּבְחִים וּמִן הַפְּסָחִים, אֲשֶׁר יִרְצֶה דָּמָם עַל קִיר מִזְבִּיחַךְ לְרִצּוֹן; בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן.

מאמר

אם על תודה יקריבנו

סעודה שלישית פרשת צו שבת הגדול ה'תשע"ב

בסעודה שלישית, סעודת רעוא דרעיון, דבר מוהרא"ש נ"י
דבורים נוראים ונפלאים מאד, על פי דברי רבנו ז"ל בלקוטי
מוהר"ן חלק ב' סימן י', המדבר מישוב הדעת ומשמחה, עין שם.

למה אנשים רחוקים מהשם יתברך?

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רבנו ז"ל אומר: מה שהעולם רחוקים
מהשם יתברך ואינם מתקרבים אליו יתברך, הוא רק מחמת שאין
להם ישוב הדעת, ואינם מושבין עצמו. והעקר להשתדל לישוב
עצמו היטב, מה התכלית מפל התאוות ומפל עניני העולם הזה,
הן תאוות הנבנסות לגוה, הן תאוות שחויז לגוה, פגון פבוד, ואז
פודאי ישוב אל ה'.

על ידי שמחה נעשין פן חורין

אף דע, שעל ידי מרה שחורה אי אפשר להנחיה את המוח פריצונו,
ועל פן קשה לו לישוב דעתו. רק על ידי השמחה יוכל להנחיה המוח

בְּרִצּוֹנוֹ, וְיֻכַּל לְיֹשֵׁב דַּעְתּוֹ, כִּי שִׂמְחָה הוּא עוֹלָם תְּחִרּוּת, בְּבַחֲיַנְתָּ (ישעיה נה, יב): "כִּי בְשִׂמְחָה תִצְאֵי", שְׁעַל יְדֵי שִׂמְחָה נַעֲשִׂיךְ בֶּן חוֹרֵין וְיֻצְאִיךְ מִן הַגְּלוּת. וְעַל בֶּן בְּשִׂמְקֶשֶׁר שִׂמְחָה אֶל חֲמוֹת, אֲזִי מִחוֹ וְדַעְתּוֹ בֶּן חוֹרֵין, וְאִינוֹ בְּבַחֲיַנְתָּ גְלוּת, וְאֲזִי יֻכַּל לְהִנְחִיךְ אֶת מִחוֹ בְּרִצּוֹנוֹ וְלְיֹשֵׁב דַּעְתּוֹ, מֵאַחַר שִׂמְחוֹ בְּחִרְוֵת וְאִינוֹ בְּגְלוּת. כִּי עַל יְדֵי גְלוּת אֵיךְ הַדַּעַת מְיֻשָּׁב, כְּמוֹ שְׁדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (מגלה יב ע"ב) עַל בְּנֵי עַמּוֹן וּמִזְאֵב, דְּמִיתְּבֵא דַּעְתֵּיהּ מִחֲמַת שְׁלֵא חֲלָבּוֹ בְּגְלוּת, שְׁנֵאֲמַר (ירמיה מו, יא): "שְׂאֵנָה מִזְאֵב מְנַעֲרֵיוֹ וְכוּ", וּבְגוּלָה לֹא חֲלָד, עַל בֶּן עַמֵּר טַעְמוֹ בּוֹ" וְכוּ.

על ידי שמוצא בעצמו איז נקדה טובה

וְלִבּוֹא לְשִׂמְחָה הוּא עַל יְדֵי מַה שְׂמוֹצֵא בְּעַצְמוֹ אֵיזָה נְקֻדָּה טוֹבָה עַל כָּל פְּנִימ, כְּמִבְּאֵר עַל פְּסוּק: "אֲזַמְרָה לְאֵלֵיךְ בְּעוֹדִי" (בְּלִקוּטֵי הַרְאִשׁוֹן, בְּסִימָן רַפּב), עֵינֵי שָׁם. וְעַל כָּל פְּנִימ יֵשׁ לוֹ לְשִׂמְחָה פְּמַח שְׁזָנָה לְהִיָּת מִזְרַע יִשְׂרָאֵל, שְׁלֵא עֲשִׂי גֵי, וְכְמוֹ שְׂאֵנָה אִימְרֵי: 'פְּרוּדֵי אֵלֵיכֵינוּ שְׁפָרְאֵנוּ לְכַבּוּדוֹ, וְהַבְּדִילָנוּ וְכוּ' וְנָתַן לָנוּ תִּזְרַת אֶמְת' וְכוּ. מִכָּל זֶה וְכִיּוֹצֵא בָּזָה רָאִי לוֹ לְפָת לֹא שִׂמְחָה לְשִׂמְחָה דַּעְתּוֹ כְּנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת (שַׁבֵּת ע"ז): 'בְּדִיחָא דַּעְתָּהּ, שְׂחִיא דְּבַר גְּדוּל, דְּחִינּוּ
שְׂמִינְשֵׁר חֲשֻׁמְחָה לְמַחוּ וְדַעְתּוּ, וְאִזִּי חֲמַח מְשַׁחֲרַר, וְיֵשׁ לוֹ יִשׁוּב
חֲדַעַת כַּנְּל, וְגַם לְמַעְלָה נַעֲשֶׂה מְזַח יְחִיד גְּדוּל עַל יְדֵי בְּדִיחָא
דַּעְתָּהּ; עַד בְּאֵן לְשׁוֹן רַבְּנּוּ ו"ל.

ישוב הדעת – מה התכלית מכל הכלי העולם?

והסביר מוהר"א ש"נ"י, כי הגה העקר הוא ישוב הדעת, שיזכה לישב
דעתו היטב, מה תכליתו בזה העולם, ובשביל מה נברא, ולאן צריך
להגיע, שזהו דברי התנא (אבות ג, א): 'דע מאין באת, ולאן אתה
הולך, ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון', כי פשטאדם חושב מזה
תמיד, כל חייו עוברים בצורה אחרת לגמרי, כי תמיד עושה חשבון,
אף דבר זה שרוצה לעשות, יעזר לו להגיע את תכליתו הנצחית,
נמצא שאינו מחכה על יום הסתלקותו "לתן דין וחשבון לפני מלך
מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא", רק עושה חשבון זה בכל יום ויום,
וממלא כל יום עם הרבה טוב אמת ונצח.

בגלל שאינו בשמחה אינו יכול לחשב על התכלית

אבל עקר המניעה להגיע אל ישוב הדעת – היא מדת העצבות
והמרה שחורה, כי מחמת שאינו בשמחה, והעצבות ומרה שחורה

מתגברת עליו, לכן אי אפשר לו לישב דעתו ומחשבתו, ולחשב על התכלית האחרונה, אבל בשאדם מחזק עצמו במדת השמחה, אזי מחשבתו נעשית בן חורין, ואפשר לו לישב דעתו בכל אשר רוצה, שזוהו אותיות בשמחה אותיות מחשבה (תקוני זמר דף סו ע"א), כי חרות המחשבה תלויה במדת השמחה, וככל שאדם מכניס בעצמו מדת השמחה, יש לו פח לישב דעתו ולחשב היטב על תכליתו האחרונה.

על ידי שמחה הוא קרוב אליו ותברך

ועל בן צריכים לעבד הרבה על מדת השמחה, ולברח מפל מיני עצבות ומרה שחורה, כי תבא ומיד שאדם קונה מדת השמחה בנפשו – הוא קרוב מאוד אליו ותברך, וכמו שכתוב (דברי הימים א' טו, כז): "עז וחדוה במקומו", ואז אפשר לו לישב דעתו היטב בכל אשר עושה, ולקשר פל דבר אל התכלית, ולכן צריכים להתפלל הרבה על מדת השמחה, שיעזר לו הקדוש ברוך הוא להיות בשמחה תמיד, כי מי שיש לו שמחה, יש לו חבל, ועל ידי שמחה יזכה לבא לידי פל המדות טובות שפעולם, כי השמחה תביא אותו אל ישוב הדעת, ומישוב הדעת יבוא אל פל מה שצריך להגיע, אשרי הזוכה

להיות בשמחה תמיד, כי יזכה לישוב הדעת אמתי, אשרי לו ואשרי חלקו.

הקרנן פסח היה במקום קרנן תודה

וקשר מותרא"ש נ"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע, ולענינא דפסח, בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע את מצות קרנן תודה, שמביאין על גם שנעשה לו הקדוש ברוך הוא, וכמו שכתוב (ויקרא ז, יב) **אם על תודה וקרננו וכו', ופרש רש"י, אם על דבר הודאה על גם שנעשה לו, כגון יורדי היום, והולכי מדבריות, וחושי בית האסורים, וחולה שנתרפא, שהם צריכים להודות וכו', עין שם.**

והנה עם הקרנן תודה היו צריכים להביא ד' מיני לחמים, שלשה מיני מצה, ואחד מין חמין, וכמו שכתוב (שם) **והקריב על זבח התודה חלות מצות וגו', על חלות לחם חמין וגו', והנה יש להבין, הרי הקרנן פסח היה במקום קרנן תודה כמובא (עין דרשות המהר"ל לשבת הגדול). כי ביציאת מצרים היו כל הארבעה צריכים להודות, שיירדו בים בשעת קריעת ים סוף, והלכו במדבר בשעת יציאתם ממצרים, והיו חבושים בבית האסורים כל שנות שעבודם, והיו כחולים שנתרפאו, מן המכות והיסורים שסבלו במצרים, וכמו**

שכתוב (ישעיה יט, כב): "נגף ורפוא" – נגף למצרים, ורפוא לישראל. ואם כן ראוי להבין, למה היה אסור חמין במשחוי, הלא עם הקרבן תודה היו צריכים להביא גם חלות חמין, ולמה בחר הפסח אסור החמין במשחוי?

מהטמאה צריה לברח בזריזות גדולה

אבל על פי דברי רבנו ז"ל הנ"ל מוכן הענין מאד, כי בשעה שרוצים לצאת מתחת ידי הטמאה, צריכים לברח בזריזות גדולה, בלי להחמיץ את המוח בלל, ואין אפלו זמן לישוב את דעתו, כי אם יתחיל לחשוב, האם אני ראוי לצאת? האם הזמן ראוי לצאת? וכל מיני שאלות וספקות פיוצא בהם, ששכיחים ליכנס במחשבה, אזי לא יצא משם לעולם, חס ושלום.

ולכן צריכים לברח בזריזות גדולה ובשמחה עצומה, וכמו שכתוב (ישעיה נה, יב): "כי בשמחה תצאו", ורק אחר כך, כשכבר יצא מתחת ידי הטמאה, וקבע בעצמו מידת השמחה, אז יכול לישוב דעתו היטב, ולהתבונן בכל עניניו, איך לקשר אותם אל התכלית הנצחית.

מוד התבדל בין קרבן תודה לקרבן פסח

ולכן בקרבן תודה שמביאים כל השנה, על איזה גם שעשה לו תקדוש ברוך הוא - כלולים מצה וחמין ביחד, כי תכף ומיד שמשמח עצמו עם החסד והגם שעשה עמו תקדוש ברוך הוא, שזוהי המצחה, שמרפנות על מדת השמחה והזריזות, יש לו מיד יושב את דעתו, ולחשב היטב על תכליתו הנצחית, ולכונן כל דרכיו לקשר אותם אל תקדוש ברוך הוא, אבל ברגע הפסח שמקריבים קרבן פסח במקום תודה, להודות לתקדוש ברוך הוא על שהוציאנו מתחת ידי המצאה, אזי החמין אסור במשחו, כי אין זמן אפילו לישב את דעתו, רק לצאת משם בשמחה עצומה ובזריזות גדולה, ולא לחשב לאחוריו כלל.

נמצא, שבודאי גם הקרבן פסח כמו קרבן תודה לתקדוש ברוך הוא, אבל מתחת שאז הוא זמן בריחה מתחת ידי הסטרא אחרא, ונתחלת בגיסת אדם אל הקדשה, לכן אסור החמין במשחו, שהוא המוין המת ורבוי המחשבה, ואז את התודה עושים ממצה לבד, שהיא בחפזון ובזריזות ובשמחה, ואחר כך זוכים להגיע אל ישוב דעת אמת.

והשם יתברך יזכנו להמשיך על עצמנו קדשת ימים אלו, ולהגיע אל
השמחה והישוב הדעת בעבודת השם יתברך, עדי נזכה לראות
בביאת משיח צדקנו ובבנין בית מקדשנו, ולאכל שם מן הזבחים
והפסחים, במהרה בימינו, אמן ואמן.

